DOI: 10.38014/ehs-ss.2019.1-I.03

О.В. АКІМОВА,
Г.П. ПУСТОВІТ,
К.Г. МАГРЛАМОВА

Загальні підходи до національної системи кваліфікацій майбутніх лікарів у Великій Британії

Болонський процес пропонує, щоб Європейський простір вищої освіти (ЕНЕА) був розроблений як засіб сприяння взаємному визнанню кваліфікацій, демонструючи прозорість систем та полегшуючи мобільність персоналу та студентів серед вищої освіти в Європі. Однією з основних особливостей Болонського процесу є розробка національної системи кваліфікацій у кожній країні та розробка критеріїв та процедур, які повинні використовуватися кожною країною, для того, щоб переконатись, що її національні рамки є сумісними з загальними рамками кваліфікацій Європейський простір вищої освіти (FQ-EHEA). FQ-EHEA складається з трьох основних циклів. Кожен цикл має загальний дескриптор типових здібностей і досягнень, пов'язаних з завершенням цього циклу [12].

УДК 378. 147:614.253.4(410)
https://doi.org/10.38014/ehs-ss.2019.1-I.03

© О.В. АКІМОВА, Г.П. ПУСТОВІТ, К.Г. МАГРЛАМОВА, 2019

Основою кваліфікації вищої освіти в Англії, Уельсі та Північної Ірландії (FHEQ) стала четверта національна структура, яка повинна бути зіставлена з FQ-EHEA [11].

У листопаді 2008 року Агентство з якості в галузі вищої освіти (QAA) підтвердило, що Рамкова кваліфікація вищої освіти в Англії, Уельсі та Північній Ірландії є сумісною з Рамкою кваліфікацій Європейського простору вищої освіти. Ця верифікація є важливою віхою на шляху реалізації цілей Болонського процесу. The Bologna Process in higher education / Compatibility

Система вищої освіти у Великій Британії є складною і має ряд характеристик, які взагалі не зустрічаються в інших країнах Європи. По-перше, існує чотири системи по одному для кожної адміністративної юрисдикції Великобританії: Англії, Шотландії, Уельсу та Північної Ірландії. Подібність серед чотирьох є більшою, ніж їх відмінності, тому можна говорити про «систему вищої освіти у Великій Британії», однак їй притаманні певні відмінності відзначаються. Зокрема, Шотландія, котра завжди мала окрему освітню систему, прийняла особливий підхід до організації освіти на всіх рівнях і, наприклад, використовує систему кредитування та кваліфікації, що охоплює всі рівні діяльності від середньої до вищої освіти. Уельс розвивається у подібному напрямку, тоді як в Англії, хоча і відбувається еволюція, окремий характер вищої освіти з інших рівнів залишається статичним. Відносини між вищими освітніми системами Великої Британії стають все більш складними з 1997 року, коли вона перейшла до системи законодавства у Шотландії, Уельсі та Північної Ірландії. Існує дві окремі рамки кваліфікації вищої освіти: одна для Шотландії – основа для кваліфікації вищих навчальних закладів у Шотландії, 2001 (FQHE) [www.qaa.ac.uk/ academicinfrastructure/ FHEQ/SCQF/ 2001/default.asp], та одна для Англії, Уельсу та Північної Ірландії – переглянуті в 2008 році рамки кваліфікації вищої освіти в Англії, Уельс та Північна Ірландія (FHEQ) [13].

У Великій Британії існують також структури професійної кваліфікації, котрі керуються Управлінням кваліфікацій та навчальних програм (QCA) [17], а комплексна загальна схема кредитування та кваліфікації в Шотландії – Шотландська система кредитування та кваліфікації (The Scottish credit and qualifications framework) (SCQF) [18] (з яких FQHE є складовою частиною) та Рамки для кредитів та кваліфікацій для Уельсу (Framework for Credit and Qualifications for

Wales) (CQFW) [10] (will migrate to [19]).

У Великій Британії існує більше 150 вищих навчальних закладів (ВНЗ), котрі створюють великий і різноманітний сектор вищої освіти. Кількість студентів в окремих університетах та коледжах коливається від 500 до більш ніж 150 000. Вищі навчальні заклади є самоврядними і не належать або не контролюються урядом. Їхній рівень автономії високий порівняно з подібними установами в багатьох інших країнах. Усі мають самостійну юридичну особу; деякі мають Королівську Хартію, деякі – корпорації вищої освіти, інші – регулюються через Акт Парламенту. Verification of the compatibility of The

По всій Великій Британії відповідальним органом за встановлення стандартів та моніторинг на кожному етапі медичної освіти та навчання є *Генеральна медична рада (GMC)*, котра також здійснює нагляд за постійним професійним розвитком (CPD). Існують різні способи забезпечення високої якості навчання та підготовки кадрів – вони викладені в Програмі Підвищення Якості 2011 року (Quality Improvement Framework).

Хоча Генеральна медична рада GMC не має впливу на відбір студентів до медичних шкіл, нею було встановлено стандарти і вимоги для студентів-медиків, що містяться у документі «Майбутні лікарі» (2009). Генеральна медична рада GMC керує програмою забезпечення якості, котра оцінює наскільки ефективно виконуються впроваджені стандарти медичними школами. Медичні школи вибирають своїх учнів і встановлюють власні навчальні плани, котрі мають відповідати стандартам GMC та досягати тих результатів, що були встановлені Генеральною медичною радою. Школи регулярно перевіряються та подають річний звіт показуючи, як вони дотримуються стандартів освіти.

Генеральна медична рада також затверджує та проводить оцінку післядипломної освіти, а саме програми базисного тренування (Foundation training), спеціалізації, включаючи підготовку лікарів загальної практики та субспеціальне навчання. Затверджує також аспірантські програми та регулює діяльність закладів охорони здоров'я, котрі належать до Національної Системи Здоров'я (NHS), в яких будуть виконуватись ці програми.

Стандарти Програми базисного тренування (Foundation Programme) для спеціалістів та лікарів загальної практики викладені Генеральною медичною радою у документі «Навчання лікаря» (The Trainee Doctor). Післядипломні деканати підзвітні ГМР та

контролюють якість післядипломного навчання. Контроль якості навчання здійснюється на основі інформації, яку подають деканати та медичні королівські коледжі, щорічних опитуваннях стажистів, скарг від місцевих організацій, які забезпечують навчання.

Генеральна Медична Рада (GMC) співпрацює з іншими державними органами у всіх регіонах Великої Британії, що займаються організацією медичної освіти, такими як NHS Education for Scotland (NES) (Шотландія), Medical Education England (MEE) (Англія), Післядипломні Деканати Уельсу та Агенство медичного та Стоматологічного навчання Північної Ірландії (NIMDTA).

Генеральна Медична Рада (The General Medical Council) як контролюючий орган був виокремлений та наділений функціями Актом 1983 року. Найважливішою метою Генеральної ради у здійсненні своїх функцій є захист громадськості. Цим Актом було встановлено, що до основних завдань органу належать: захищати, заохочувати та підтримувати здоров'я, безпеку та добробут громадськості, заохочувати та підтримувати довіру громадськості до медичної галузі та сприяти і підтримувати належні професійні стандарти та поведінку серед лікарів.

Генеральна медична рада не має прямого впливу на кожну установу, котра надає медичну освіту, але регулює всі кроки становлення лікаря введенням загальних стандартів освіти та написанням настанов, котрі є обов'язковими для виконання. Ці настанови скеровують та регулюють сфери організації медичної освіти, медичні заклади та заклади медичної освіти, встановлюють порядок отримання освіти на додипломному та післядипломному рівнях, вимоги до студентів та лікарів, їх особистих якостей, необхідних для подальшої роботи, професійні відносини між лікарями та пацієнтами, між колегами-лікарями [1].

Зважаючи на особливості регулювання системи вищої медичної освіти у Великій Британії щодо використання та впровадження інформаційних технологій, презентуємо перелік документів з можливістю безпосереднього ознайомлення з ними в мережі Інтернет, що є актуальним для забезпечення користувачів вищої освіти необхідною інформацією.

Основні настанови та стандарти для студентів викладені в наступних керівних документах[2]:

Promoting excellence: standards for medical education and training – стандарти медичної освіти та подальшого тренування у

Великій Британії.

Outcomes for graduates – вимоги до знань, навичок та поведінки серед випускників медичних університетів Британії.

Medical students: professionalism and fitness to practise – документи, котрі визначають професійні якості студентів-медиків та дають рекомендації медичним школам щодо визначення придатності студентів до професійної практики.

Supporting medical students with mental health conditions – консультація медичних навчальних закладів, включає пропозиції про залучення служби охорони здоров'я, питання придатності до практичної діяльності для студентів із порушенням психічного здоров'я.

Gateways to the professions – дає практичні пропозиції медичним школам для покращення доступності навчальних програм для студентів з обмеженими фізичними можливостями.

Guidance on UK medical education delivered outside the UK – рекомендації для університетів, котрі бажають надавати медичну освіту за кордоном.

Після отримання диплому про базову медичну освіту в одному із медичних навчальних закладів, лікар розпочинає післядипломне навчання, що регулюється наступними документами [2]:

Promoting excellence: standards for medical education and training – стандарти медичної освіти та подальшого тренування у Великій Британії.

Outcomes for provisionally registered doctors with a licence to practise – вимоги до лікарів першого року навчання у Foundation Programme (F1), коли вони подають заявку на повну реєстрацію.

Excellence by design: standards for postgraduate curricula – вимоги до навчальних планів медичних коледжів та факультетів.

Designing and maintaining postgraduate assessment programmes – рекомендації щодо оцінювання післядипломної освіти.

Generic professional capabilities framework – настанова щодо включення в навчальний план післядипломної освіти тренінги з розширення навичок, необхідних для безпечної та ефективної допомоги пацієнтам, наприклад спілкування, лідерство та безпека пацієнтів.

Generic professional capabilities: guidance on implementation for colleges and faculties – рекомендації коледжам та факультетам про те, як інтегрувати загальні професійні навички у свої навчальні плани.

Equality and diversity guidance for curricula and assessment systems – вимоги, необхідні при затвердженні змін до навчальних програм,

іспитів та систем оцінки.

Генеральною медичною радою були затверджені компетенції та обов'язки лікаря, який зареєстрований та має ліцензію на медичну практику. Ці критерії викладені у документі «Good medical practice», виданий у 2013 році. Головною ідеєю цих стандартів є безпека пацієнта та висока якість надання медичних послуг. Невиконання лікарем вказаних вимог може призвести до втрати його реєстрації та права на практику.

Головний постулат документа звучить так: «Пацієнт повинен мати можливість довіряти лікарю своє життя та здоров'я. Щоб виправдати таку довіру ти повинен виказати повагу до людського життя та бути впевненим, що твоя практична діяльність відповідає стандартам, які від тебе очікуються». Стандарти викладені у чотирьох напрямках: знання, навички та виконання; безпека та якість; комунікація, партнерство та робота в команді; підтримка довіри. Кожен з цих розділів містить параграфи з рекомендаціями та роз'ясненнями для лікарів як поводиться в тій чи іншій ситуації, яка може виникнути у процесі спілкування та лікуванні пацієнта, та пропонує можливі шляхи вирішення непорозумінь та конфліктів.

Генеральна медична рада видала цілий ряд документів, котрі регулюють відносини у різних напрямках медицини, та були узагальнені у *Good medical practice*, (2013).

До них належать:

Leadership and management for all doctors (2012) GMC, London.- Лідерство та управління для всіх лікарів (2012) GMC, Лондон.

Good practice in research (2010) GMC, London. - Передова практика у дослідженні (2010) GMC, Лондон.

Developing teachers and trainers in undergraduate medical education (2011) GMC, London. – Розвиток викладачів та інструкторів у медичній освіті студентів (2011) GMC, Лондон.

Continuing professional development: guidance for all doctors (2012) GMC, London. - Постійний професійний розвиток: посібник для всіх лікарів (2012) GMC, Лондон.

Delegation and referral (2013) GMC, London. - Делегування та направлення (2013 рік) GMC, Лондон.

Good practice in prescribing and managing medicines and devices (2013) GMC, London. - Належна практика у призначенні та використанні лікарських препаратів та обладнання (2013 рік) GMC, Лондон.

Treatment and care towards the end of life: good practice in decisionmaking (2010), GMC, London. - Лікування та догляд наприкінці життя: належна практика у прийнятті рішень (2010 р.), GMC, Лондон.

Making and using visual and audio recordings of patients (2011) GMC, London. - Створення та використання відео та аудіо записів пацієнтів (2011 р.) GMC, Лондон.

Consent to research (2013) GMC, London. - Згода на дослідження (2013 рік) GMC, Лондон.

Confidentiality: good practice in handling patient information (2017), GMC, London. - Конфіденційність: належна практика в опрацюванні інформації про пацієнта (2017 р.), GMC, Лондон.

Confidentiality: disclosing information for education and training purposes (2017) GMC, London. - Конфіденційність: розкриття інформації для навчання та практики (2017) GMC, Лондон.

Confidentiality: disclosing information for employment, insurance and similar purposes (2017) GMC, London. - Конфіденційність: розкриття інформації для працевлаштування, страхування та подібних цілей (2017) GMC, Лондон.

Confidentiality: disclosing information about serious communicable diseases (2017) GMC, London. - Конфіденційність: розкриття інформації про важкі інфекційні хвороби (2017) GMC, Лондон.

Confidentiality: patients' fitness to drive and reporting concerns to the DVLA or DVA (2017) GMC, London. - Конфіденційність: придатність пацієнтів до керування автотранспортом та звіти до агенції з ліцензування водіїв DVLA або DVA (2017) GMC, Лондон.

Confidentiality: reporting gunshot and knife wounds (2017) GMC, London. - Конфіденційність: повідомлення про вогнепальні та ножові поранення (2017) GMC, Лондон.

Confidentiality: responding to criticism in the media (2017) GMC, London. - Конфіденційність: відповідь на критику в засобах масової інформації (2017) GMC, Лондон.

Guidance for doctors acting as responsible consultants or clinicians, GMC, London. - Посібник для лікарів, що виконують обов'язки відповідальних консультантів або лікарів, GMC, Лондон.

Raising and acting on concerns about patient safety (2012) GMC, London. - Забезпечення та підвищення заходів безпеки щодо пацієнтів (2012 р.) GMC, Лондон

Maintaining boundaries: *Intimate examinations and chaperones* (2013) GMC, London. - Дотримання меж: інтимні огляди та супровід (2013

рік) GMC, Лондон.

Maintaining boundaries: *Maintaining a professional boundary between you and your patient* (2013) GMC, London. - Дотримання меж: дотримання професійної межі між вами та вашим пацієнтом (2013 рік) GMC, Лондон

Maintaining boundaries: *Sexual behaviour and your duty to report colleagues* (2013) GMC, London. - Дотримання меж: Статева поведінка та обов'язок повідомляти співробітників (2013 рік) GMC, Лондон.

0–18 years: guidance for all doctors (2007) GMC, London. - 0-18 років: посібник для всіх лікарів (2007) GMC, Лондон.

Protecting children and young people: the responsibilities of all doctors (2012) GMC, London. - Захист дітей та молоді: відповідальність для усіх лікарів (2012 рік) GMC, Лондон.

Consent: patients and doctors making decisions together (2008) GMC, London. - Згода: прийняття спільного рішення лікарем та пацієнтом (2008) GMC, Лондон.

Writing references (2012) GMC, London. - Написання довідок (2012) GMC, Лондон.

Personal beliefs and medical practice (2013) GMC, London. - Особисті переконання та медична практика (2013 рік) GMC, Лондон.

Ending your professional relationship with a patient (2013) GMC, London. - Завершення професійних стосунків із пацієнтом (2013 р.) GMC, Лондон.

Doctors' use of social media (2013) GMC, London. - Використання лікарями соціальних мереж (2013 рік) GMC, Лондон.

Acting as a witness in legal proceedings (2013) GMC, London. - Виступаючи свідком у судовому процесі (2013 рік) GMC, Лондон.

Reporting criminal and regulatory proceedings within and outside the UK (2013) GMC, London. - Звіт про кримінальне та нормативне судочинство у Великій Британії та за її межами (2013 р.) GMC, Лондон.

Financial and commercial arrangements and conflicts of interest (2013) GMC, London. - Фінансові та комерційні угоди та конфлікти інтересів (2013 рік) GMC, Лондон.

Guidance for doctors who offer cosmetic interventions (2016) GMC, London. - Посібник для лікарів, які проводять косметичні втручання (2016) GMC, Лондон.

Openness and honesty when things go wrong: the professional duty of candour, GMC, London. - Відкритість і чесність у випадку хибного результату: відвертість, як професійний обов'язок, GMC, Лондон.

When a patient seeks advice or information about assistance to die, GMC, London. - Коли пацієнт шукає поради чи інформацію про допомогу померти, GMC, Лондон.

Узагальнюючи вищевказані документи, можна сказати, що серед основних вимог щодо професійних вмінь та навичок лікаря у Великій Британії є:

- Лікар повинен бути компетентним у всіх аспектах своєї роботи, повинен постійно оновлювати та вдосконалювати свої професійні знання, відвідувати відповідні курси, лекції, семінари, самостійно контролювати та покращувати якість своєї роботи.
- Бути ознайомлений із сучасними настановами у своїй сфері діяльності, керівними та законодавчими документами.
- Виконувати роботу лише в межах своєї компетенції.
- Вільно володіти англійською мовою.
- Здійснювати високі стандарти у обстеженні та оцінці пацієнта та його лікуванні. Адекватно оцінювати стан пацієнта (включаючи фізіологічні, душевні, соціальні та культурні фактори), його погляди та переконання.
- В умовах надання клінічної допомоги лікар повинен притримуватись наступних рекомендацій:
- Призначати лікування лише тоді, коли лікар повністю володіє інформацією про стан хворого та впевнений, що дане лікування пацієнту потрібне.
- Проводити лікування на основі найкращих доказів.
- Поважати право пацієнта на власну думку та пошук іншої точки зору.
- Зробити все можливе, щоб пацієнт не страждав.
- Уникати самолікування або лікування осіб, з якими лікар має тісні особисті стосунки.
- Документація, яку веде лікар, повинна бути зрозуміла та оформлена згідно закону. Записи, які містять особисту інформацію, яку надав пацієнт, результати особистих оглядів, обстежень, діагнози та призначене лікування, повинні бути захищені за вимогами про захист особистої інформації.

У системі вищої медичної освіти Великої Британії як керівний документ діє «Кодекс якості вищої освіти». Кодекс якості вищої освіти (Кодекс якості) є орієнтиром для всіх вищих навчальних закладів Великої Британії [15]. Він чітко окреслює, що повинні робити вищі

навчальні заклади, чого вони можуть очікувати один від одного, і що суспільство може очікувати від них. Кодекс якості охоплює всі чотири країни Великої Британії (Англія, Північна Ірландія, Шотландія та Уельс) та заклади вищої освіти Великої Британії, що діють на міжнародному рівні. Він захищає інтереси всіх студентів, незалежно від того, де вони навчаються, чи вони є на повній формі навчання, абітурієнти, бакалаври або аспіранти.

Кодекс якості містить три частини. Частина А включає питання щодо встановлення та підтримки академічних стандартів, містить три розділи та сім підрозділів. Кожен з підрозділів частини В містить інформацію щодо забезпечення та підвищення академічної якості; частина С – інформацію про забезпечення вищої освіти (загальні підходи). У документі сформульований ключовий принцип, який спільнота фахівців у вищій освіті визначила як необхідний для забезпечення академічних стандартів. Вищі навчальні заклади, які регулюються Агентством з забезпечення якості вищої освіти (QAA), повинні відповідати всім визначеним критеріям. Те, як вони це роблять, є їх власною відповідальністю. Агентство з забезпечення якості вищої освіти (QAA) проводить огляди, щоб переконатись, чи ВНЗ відповідають визначеним вимогам [16].

У документі чітко розрізняються два ключові поняття: «академічні стандарти» (academic standards) та «академічна якість» (academic quality). Академічні стандарти – це заздалегідь встановлені, чітко визначені рівні результатів навчання, котрих повинен досягти студент для того, щоб отримати право на присвоєння йому певної кваліфікації. Академічна якість – спосіб оцінки ефективності діяльності чи послуги («освітніх можливостей») для забезпечення студентів максимальними можливостями відповідності встановленим вимогам до навчання і стандартам академічних ступенів. А «забезпечення якості» розглядається Агентством з забезпечення якості вищої освіти (QAA) як набір процедур, призначених для нагляду за дотриманням академічних стандартів та створенням умов отримання студентами якісної освіти [8]. Показники, що оцінюються у першій частині Кодексу, стосуються досягнутих результатів навчання студентів відносно встановлених академічних стандартів і містять національні рамки кваліфікацій вищої освіти тощо. Друга частина документу містить показники, що впливають на якість навчання студентів і стосуються: структури програми навчання, процесу викладання, навчальних ресурсів, підтримки студентів та їх участі у процедурах забезпечення

якості вищої освіти тощо. Третя складова присвячена висвітленню інформації про вищу освіту та доступу до неї всіх зацікавлених сторін. На підставі «Кодексу якості» кожен ВНЗ розробляє власні стратегії та програми внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Так, за принципами та правилами розділу В8 «Моніторинг та перегляд програм» «Кодексу якості» будь яка нова програма підготовки в університеті повинна пройти процедуру валідації до початку її використання та затвердження у спеціальній Комісії, яка аналізує зміст, структуру, ресурсне забезпечення, необхідний час на засвоєння програми, затребуваність її ринком тощо. Результатом періодичних переглядів програм підготовки в університеті є рішення Комісії про продовження реалізації програми впродовж наступних п'яти років або її скасування. До складу комісії з гарантування якості програм навчання обов'язково залучаються студенти [8],[20].

Національні кваліфікаційні рамки є формальними структурами, які затверджені країнами для визначення їх кваліфікаційних систем. В загальному вони визначають ієрархію кваліфікаційних рівнів у зростаючому порядку та встановлюють основні вимоги до кваліфікацій, що повинні бути присуджені на кожному з цих рівнів. Рамки показують, які кваліфікації знаходяться на одному рівні та вказують на те, як одна кваліфікація може призвести до надання іншої на тому ж, або вищому рівні. Вони описують континуум навчання, який дозволяє помістити будь-які нові кваліфікації в освітню систему. Присудження рівнів кваліфікаціям сприяє точному та послідовному опису та маркетингу кваліфікацій тими, хто їх надає. Національні кваліфікаційні рамки надають контекст поєднанню, огляду та розвитку кваліфікацій. Вони є інструментом як для забезпечення порогу національних академічних стандартів, так і для здійснення правильних порівнянь кваліфікацій на міжнародному рівні (тим самим полегшуючи мобільність студентів). В межах Великої Британії відповідальність за освіту делеговано кожній з чотирьох юрисдикцій. Існують відмінності між чотирма країнами у системах освіти, де присутні кваліфікації, та механізми якими вони регулюються.

У результаті з'явилось безліч різних кваліфікаційних та кредитних рамок. Існують дві паралельні рамки кваліфікацій освіти у вищих навчальних закладах Великої Британії, одна з них стосується Шотландії, інша діє в решті країн Сполученого Королівства: Рамки кваліфікацій освіти у вищих навчальних закладах Англії, Уельсу та Північної Ірландії (FHEQ); Рамки кваліфікацій освіти у вищих

навчальних закладах Шотландії (FQHEIS). Ці рамки є основними національними орієнтирами для академічних стандартів у вищій освіті Великої Британії та є формальними компонентами Кодексу якості. Кожна рамка визначає ієрархію рівнів кваліфікації та описує загальні досягнення, очікувані особами, що отримали основний тип кваліфікації з урахуванням рівнів.

Установам, що надають ступінь у Великій Британії, необхідно використовувати відповідні рамки для встановлення та підтримки академічних стандартів. Від них очікується забезпечення виконання цих рамок під час присвоєння кваліфікацій. Рамки є важливим інструментом для професійних, законодавчих та регуляторних органів (PSRBs) у визначенні та використанні кваліфікацій у контексті їх професійного визнання та акредитації. Рамки також інформують про здатність порівнювати академічні стандарти на міжнародному рівні, особливо в європейському контексті, підтримку міжнародної конкурентоспроможності та сприяння мобільності студентів та випускників.

Ці дві рамки були вперше опубліковані в 2001 році. FHEQ було переглянуто у 2008 році, а FQHEIS в 2014 році. Всі кваліфікації, присвоєні програмам, започаткованим з 2003 р., або після, мають відповідати відповідним рамкам кваліфікації вищої освіти. Даний документ проходив громадське обговорення протягом травня та червня 2014 року та був опублікований у листопаді 2014 року. Він став точкою відліку з метою збору відгуків, проведених QAA з серпня 2015 року.

Розділ 1 цього документа роз'яснює його суть та описує хто його використовує. Розділ 2 описує основні особливості кваліфікаційних рамок у вищій освіті Великої Британії. Розділ 3 описує рівні рамок та наводить таблицю, яка визначає їх в поєднанні з основними кваліфікаціями вищих навчальних закладів Великої Британії на кожному рівні. Розділі 4 визначає кваліфікаційні дескриптори. У розділах 5 та 6 вказано як використовуються кваліфікаційні дескриптори, і як планується впроваджувати кваліфікаційні рамки для освіти у вищих навчальних закладах Великої Британії.

Важливим документом, котрий регулює присвоєння ступенів, котрі є показниками рівня професійного зростання медиків, є «Академічні положення – Медицина». Дане тематичне положення про вимоги щодо присвоєння ступенів у галузі медицини [4] є частиною більш широкого процесу під егідою Агентства з

забезпечення якості вищої освіти (QAA) для надання рекомендацій, котрі можуть бути використані для ряду цілей, а саме:

- закладами – інформувати про розробку програм та оцінити їх успішність у досягненні результатів;
- зовнішніми експертами та QAA – для допомоги в оцінці повної відповідності стандартів між установами;
- потенційними студентами та роботодавцями – для допомоги у розумінні здібностей та якостей наданих програм вищої освіти.

Дане положення було складено групою з 11 вчених-медиків з широкого кола університетів Великої Британії. Група була створена на прохання QAA за сприяння GMC та Ради голів медичних навчальних закладів та факультетів Великої Британії. Ці організації були залучені до складу групи, оскільки ті, хто мають медичний ступінь у визнаному університеті Великої Британії автоматично отримують право на тимчасову реєстрацію в GMC і, таким чином, можуть розпочати свою професійну кар'єру. Випуск та ліцензування для ведення практики не можуть бути розділені, оскільки на сьогодні це закріплено законом. Медичний акт 1983 року назначає GMC відповідальною за встановлення та підтримку стандартів базової медичної освіти у Великій Британії. Комітет з освіти GMC виконує цю роль низкою засобів, включаючи публікацію, щонайменше раз на кожне десятиліття, рекомендацій щодо медичної освіти студентів. Найактуальнішим був документ «Лікарі майбутнього», виданий у грудні 1993 року [3]. Комітет з питань освіти Генеральної медичної ради (GMC) також здійснює офіційний контроль для оцінки якості викладання та інспекції заключних кваліфікаційних іспитів. Починаючи з 1995 року Комітет проводить неофіційні візити до медичних навчальних закладів для моніторингу виконання рекомендацій «Лікарів майбутнього».

Медична освіта також регулюється директивою Агентства з забезпечення якості вищої освіти (QAA). Стаття 23 Директиви Ради 93/16 передбачає, що період базової медичної підготовки для медичної професії складається з шестирічного курсу або 5500 годин теоретичного та практичного навчання, що проводиться в університеті або під наглядом університету. Термін «основна медична підготовка» визначає період навчання, що веде до повної реєстрації. У Великій Британії це включає посаду лікаря з умовною реєстрацією (PRHO), який перебуває під наглядом університету,

і тому дотримуються вимоги законодавства QAA. Що стосується випускників, які допущені до прискорених лікувальних навчальних курсів, то період їхньої попередньої підготовки бакалаврів також може розглядатися як частина базової медичної підготовки.

Цей документ стосується дипломних курсів, що ведуть до отримання первинної медичної кваліфікації у Великій Британії. Термінологія ступенів відрізняється серед університетів. У деяких випадках надається лише ступінь бакалавра медицини (MB або BM), але найчастіше це супроводжується другим ступенем бакалавра хірургії (BS, BCh, BChir або ChB) та у випадку Белфастського університету королеви, третя ступінь, бакалавр мистецтва акушерства (BAO). Лише ступені в галузі медицини та хірургії реєструються у GMC, і за законом всі вони рівні.

Багато університетів присвоюють звичайну ступінь бакалавра медичних наук або бакалавра медицини, які надаються кандидатам, що успішно закінчили перші три роки навчання, але не хочуть його продовжувати. Більшість університетів надають базовий (інтеркальований) ступінь, зазвичай тривалістю один рік, що веде до ступенів бакалавра BSc, BMedSci чи іншого почесного ступеня. Існує кілька програм, які містять в собі еквівалент інтеркальованого року як інтегровану частину програми. Іншим варіантом є комбінована програма MB BS/PhD, запропонована деякими університети для особливо здібних студентів.

Студенти медицини, переважно, прагнуть до кар'єри лікаря. Таким чином, медичний курс має сильний професійний елемент, і студенти, як правило, не вивчають жодних інших модулів, окрім медицини. І хоча основна програма є обов'язковою, можливості для вибору студента надаються через спеціальні навчальні модулі та факультативні дослідження.

Медичний курс бакалаврату триває принаймні п'ять років. Медицина зазвичай не класифікується як курс, на якому надають відзнаки, хоча вступні кваліфікації та академічні стандарти дуже високі. Університети відрізняються за типами нагород з відзнакою чи подібним. Вони можуть бути надані для різних періодів курсу та/або для повного курсу. Термінологія також відрізняється: деякі університети нагороджують студентів відзнаками, інші зараховують кредити. Деякі університети взагалі не надають почесних звань чи будь-яких різновидів медичних ступенів. Для досягнення остаточного професійного рівня у вибраній області, випускникам доведеться

пройти більш глибоке навчання. Отже, слід визнати, що ступені є лише орієнтиром на шляху до самостійної медичної практики.

Важливим елементом системи є постійний моніторинг та діагностика рівня відповідності освітнім вимогам. Так, усі тестування проводяться з урахуванням інтелектуальних ознак та розуміння дисципліни, клінічних та практичних навичок, поведінки в середовищі персоналу, а також професійної компетенції, атрибутів, обов'язків, що дозволяють випускнику ефективно функціонувати та розвиватись як лікар з умовною реєстрацією та мати основу для подальшого навчання. Тому бакалаврська програма розробляється таким чином, щоб вона відповідала особливостям перших років практики та заохочувала розвиток самостійних навичок навчання.

Медицина характеризується необхідністю отримання студентами не лише знань та розумінь, а й клінічних навичок та професійних рівнів. Професійні стандарти мають велике значення, як і здатність працювати з іншими фахівцями в галузі охорони здоров'я. Набуття клінічних навичок передбачає доступ до пацієнтів під наглядом клінічних викладачів, як правило, лікарів, як працюють у лікарнях. Хоч університети і несуть відповідальність за організацію та оцінку програм медичної освіти, більшість тих, хто викладає клінічну медицину, є практиками медичного обслуговування і не залучені до навчання в університетах. Існує значний потік фінансування медичного обслуговування для підтримки клінічного навчання, а кошти за послуги, пов'язані з навчанням відшкодовуються Трастами NHS.

Традиційно медичний курс поділено на доклінічний курс, котрий охоплює основні науки медицини та клінічний курс, що поєднує клінічне навчання з деякими додатковими медичними науками. Протягом останніх двох десятиліть поділ дедалі більше розмивається, і більшість курсів тепер мають «вертикальну» та «горизонтальну» інтеграцію. Ступінь інтеграції коливається серед медичних нвчальних закладів.

Останнім часом мало місце зростання професіоналізму в медичній освіті у більшості медичних освітніх закладів, котрі зараз мають відділи чи підрозділи медичного навчання. Також існують різні підходи до освіти в медичних навчальних закладах. У деяких з них навчальні програми переважно проблемні, тоді як інші мають суміші проблемних та інших навчальних методів. Баланс навчання в лікарні та навчальному закладі також варіюється, як і обсяг

міждисциплінарного та міжпрофесійного навчання.

Незважаючи на те, що університети вступили в період інновацій та розвитку освіти в галузі охорони здоров'я, всі курси, що ведуть до медичного ступеня, повинні відповідати вимогам та положенням Генеральної медичної ради (GMC). Вони однаково стосуються всіх медичних ступенів, тож існує багато способів дотримання цих норм.

Результативний показник медичної освіти за рівнями та спеціальностями викладено у «Положеннях предметних критеріїв» (Subject benchmark statements), що описують природу загальних інтелектуальних характеристик, котрі навчальна дисципліна має розвинути у студента, і які випускник, як очікується, зможе продемонструвати. Вони є переважно *орієнтирами* ніж результатами, більшою мірою поясненнями ніж вказівками. Установи у специфікаціях до своїх програм надають інформацію про структуру та функції своїх навчальних програм та визначають, що є результатом навчання. Критерієм для випускника в галузі медицини є здатність виконувати обов'язки лікаря з умовною реєстрацією. Оцінки в галузі медицини є лише одним із зовнішніх орієнтирів для медичного навчального плану студентів та мають розглядатися в поєднанні з іншими, зокрема з рекомендаціями Комітету з питань освіти Генеральної медичної ради, опублікованим в «Лікарі майбутнього» 2002 р. [4].

Невід'ємними складовими системи забезпечення якості професійної освіти та навчання у Великій Британії є національні стандарти кваліфікацій (які детально описані в першому розділі), що базуються на національних професійних стандартах; національна рамка кваліфікацій, рівні якої описані у термінах залікових одиниць. У вищій освіті регулювання кваліфікацій ВНЗ здійснюють за допомогою спеціального документу «Академічна інфраструктура», який містить: рамки кваліфікацій вищої освіти Англії, Уельсу, Північної Ірландії і Шотландії; академічні стандарти з різних галузей знань, у яких описані очікувані результати засвоєння дисциплін, в тому числі уміння та рівень розвитку здібностей, компетенції; специфікацію програм навчання [5].

Таким чином, залежно від місії та необхідності вирішення поточних завдань європейські ВНЗ обирають найбільш привабливі моделі менеджменту якості освіти, проте всі вони повинні базуватися на системі моніторингу, що дозволяє координувати та покращувати свою діяльність на шляху досягнення цілей. Порівняльний аналіз

напрямів моніторингу на прикладі окремих вищих навчальних закладів Великої Британії, здійснений Г. Красильниковою, наведено у таблиці 1.

Отже, як видно з таблиці, сталими напрямами моніторингу якості вищої освіти у ВНЗ Великої Британії, незалежно від їх

Таблиця 1.
Порівняльний аналіз напрямів моніторингу ВНЗ Великої Британії

University of Glasgow (Шотландія)	University of Oxford (Англія)	Institute of Technology Sligo (Ірландія)
Подібні		
Звіти зовнішніх екзаменаторів		
Зворотній зв'язок зі студентами (результати опитування)		
Звіти інституційних оглядів		
Схожі		
Робота комісії щодо змін у програмах і курсах навчання	Щорічні звіти огляду програм	Щорічні звіти про реалізацію програм
		Доповіді комісії експертів з оцінювання нових програм
Відмінні		
Зворотній зв'язок з персоналом	Робота програмних комітетів за галузями знань	Опитування роботодавців
Аналіз результатів навчальних досягнень студентів відповідно до шкали ЄКТС	Візити менеджерів зі зв"язків (деканів факультетів)	Опитування випускників

статусу та місії, є: практика залучення незалежних експертів під час проведення семестрового контролю з подальшим обговорення звітів екзаменаторів для усунення виявлених недоліків; постійні опитування студентів стосовно різних аспектів навчального процесу в закладі на зразок якості навчальних курсів та їх викладання, зручності роботи залів бібліотек тощо; аналіз інституційних звітів, які складають команди експертів під час інспектування ВНЗ тощо. Окрім згаданих, у ВНЗ Великої Британіїї використовують такі напрями моніторингу, як: внутрішній огляд процесів навчання та викладання, модулі оцінювання, відповідності Шотландській рамці кваліфікацій і кредитів; дотримання принципів Болонського процесу (ЄПВО); співробітництво й обміни; щорічний академічний

моніторинг; розподіл ступенів; щорічний аналіз успішності студентів з вивчення модулів та програм навчання; кількість апеляцій та скарг; чисельність відрахованих аспірантів тощо Красильникова

Розуміння сутності системи медичної освіти у Великій Британії неможливе без порівняльного аналізу рамок кваліфікацій. Відповідність європейських кваліфікаційних рамок між Великою Британією та Ірландією показано в таблиці 2. В Європі існують дві основні рамки кваліфікації, які є національними рамками кваліфікації Великобританії та Ірландії, стосуються: Європейської системи кваліфікацій (EQF) та Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти (FQ-EHEA), також відомі як Болонська рамка.

Кваліфікації відрізняються між країнами. Проте є чіткі етапи у навчанні, які є загальними для більшості країн. Після початкової освіти слідує середня освіта та потім початковий вступ на роботу та / або подальшу освіту, вищу освіту або навчання.

Висновки. Отже, визначено, що формуючи нову рамку кваліфікацій враховувався передовий досвід країн-учасниць Болонського процесу. Зокрема, передбачається присудження кредитів за невеликі досягнення, участь роботодавців і зацікавлених спільнот в наповненні курсів актуальним змістом, покрокове просування до кваліфікації в темпі, котрий вибирає той, хто навчається, так званий облік результатів навчання на робочому місці.

Таким чином, професійна підготовка майбутніх лікарів у Великій Британії здійснюється відповідно до Болонського процесу та інших міжнародних угод у галузі освіти, що дозволяє активізувати та інтенсифікувати процес розвитку національних систем безперервної освіти.

Визначальним фактором реформування європейських систем вищої освіти, зокрема Великої Британії, виступає необхідність пристосування національних систем вищої освіти до реалій сучасного суспільства, явищ глобалізації, інтеграції та інтернаціоналізації.

References:

1. http://www.gmc-uk.org/about/legislation/medical_act.asp#1).
2. http://www.gmcuk.org/education/undergraduate/undergraduate_policy
3. https://www.gmcuk.org/Tomorrow_s_Doctors_1214.pdf_48905759.p
4. Medicine Quality Assurance Agency for Higher Education 2002 // http://www.qaa.ac.uk/en/Publications/Documents/Subject-benchmark-statement-Medicine.pdf
5. Quality and standards in UK universities: A guide to how the system works. Quality Assurance Agency for Higher Education (QAA) [Електронний ресурс].

– Режим доступу: www.eua.be/.../44806UniUK_guide_lores_1_.p./ (дата звернення 14.03.2014 р.)
6. The Bologna Process in higher education / Compatibility of The framework for higher education qualifications in England, Wales and Northern Ireland with the Framework for Qualifications of the European Higher Education Area // November 2008 – 3 p. // http://www.qaa.ac.uk/en/Publications/Documents/Bologna-Process-in-HE.pdf
7. The UK Quality Code for Higher Education [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.qaa.ac.uk/assuringstandardsandquality/qu
8. UK Quality Code for Higher Education Part A: Setting and Maintaining Academic Standards PART A The Frameworks for Higher Education Qualifications of UK Degree-Awarding Bodies October 2014 // http://www.qaa.ac.uk/en/Publications/Documents/qualifications-frameworks.pdf
9. Verification of the compatibility of The framework for higher education qualifications in England, Wales and Northern Ireland (FHEQ) with the Framework for Qualifications of the European Higher Education Area (FQ-EHEA) / Report of the FHEQ Self-certification Advisory Group / Advisory Group report. - November 2008. http://www.qaa.ac.uk/en/Publications/Documents/Verification-of-the-compatibility-of-The-framework-for-higher-education-qualifications-in-England--Wales-and-Northern-Irel.pdf
10. www.elwa.ac.uk/elwaweb/elwa.aspx?pageid=1612
11. www.enic-naric.net
12. www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/qf/overarching.asp
13. www.qaa.ac.uk/academicinfrastructure/FHEQ/EWNI08
14. www.qaa.ac.uk/academicinfrastructure/FHEQ/SCQF/2001/default.asp
15. www.qaa.ac.uk/qualitycode
16. www.qaa.ac.uk/reviews-and-reports/how-we-review-higher-education
17. www.qca.org.uk
18. www.scqf.org.uk
19. www.wales.gov.uk
20. Красильникова Г. Система моніторингу якості вищої освіти в університетах Великої Британії: досвід для України / Г. Красильникова // Порівняльна професійна педагогіка. – 2014. – № 4 (3). – С.138–144. – С.141

Transliteration of References:

1. http://www.gmc-uk.org/about/legislation/medical_act.asp#1).
2. http://www.gmc-uk.org/education/undergraduate/undergraduate_policy.asp
3. https://www.gmcuk.org/Tomorrow_s_Doctors_1214.pdf_48905759.pdf
4. Medicine Quality Assurance Agency for Higher Education 2002 // http://www.qaa.ac.uk/en/Publications/Documents/Subject-benchmark-statement-Medicine.pdf
5. Quality and standards in UK universities: A guide to how the system works. Quality Assurance Agency for Higher Education (QAA) [Elektronnyi resurs].

– Rezhym dostupu: www.eua.be/.../44806UniUK_guide_lores_1_.p./ (data zvernennia 14.03.2014 r.)
6. The Bologna Process in higher education / Compatibility of The framework for higher education qualifications in England, Wales and Northern Ireland with the Framework for Qualifications of the European Higher Education Area // November 2008 – 3 p. // http://www.qaa.ac.uk/en/Publications/Documents/Bologna-Process-in-HE.pdf
7. The UK Quality Code for Higher Education [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: www.qaa.ac.uk/assuringstandardsandquality/qu
8. UK Quality Code for Higher Education Part A: Setting and Maintaining Academic Standards PART A The Frameworks for Higher Education Qualifications of UK Degree-Awarding Bodies October 2014 // http://www.qaa.ac.uk/en/Publications/Documents/qualifications-frameworks.pdf
9. Verification of the compatibility of The framework for higher education qualifications in England, Wales and Northern Ireland (FHEQ) with the Framework for Qualifications of the European Higher Education Area (FQ-EHEA) / Report of the FHEQ Self-certification Advisory Group / Advisory Group report. - November 2008. http://www.qaa.ac.uk/en/Publications/Documents/Verification-of-the-compatibility-of-The-framework-for-higher-education-qualifications-in-England--Wales-and-Northern-Irel.pdf
10. www.elwa.ac.uk/elwaweb/elwa.aspx?pageid=1612
11. www.enic-naric.net
12. www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/qf/overarching.asp
13. www.qaa.ac.uk/academicinfrastructure/FHEQ/EWNI08
14. www.qaa.ac.uk/academicinfrastructure/FHEQ/SCQF/2001/default.asp
15. www.qaa.ac.uk/qualitycode
16. www.qaa.ac.uk/reviews-and-reports/how-we-review-higher-education
17. www.qca.org.uk
18. www.scqf.org.uk
19. www.wales.gov.uk
20. Krasylnykova H. Systema monitorynhu yakosti vyshchoi osvity v universytetakh Velykoi Brytanii: dosvid dlia Ukrainy / H. Krasylnykova // Porivnialna profesiina pedahohika. – 2014. – № 4 (3). – S.138–144. – S.141

Authors

Akimova O.V.,
Doctor of Pedagogical Sciences,
Professor, Head of the Department,
Vinnytsia State Pedagogical University
The name of Mikhail Kotsyubinsky,
Vinnytsia, Ukraine

Pustovit G.P.,
Doctor of Pedagogical Sciences,
Professor, Rivne State Humanitarian University,
Rivne Ukraine

Magrlamova K.G.,
Candidate of Pedagogical Sciences,
Teacher, Department of Language Training,
Dnipropetrovsk Medical Academy
of the Ministry of Health of Ukraine,
Dnipro, Ukraine

E-mail: kamilla040582@gmail.com

Abstracts

AKIMOWA O., PUSTOWIT H., MAHRŁAMOWA K. **Ogólne podejścia do krajowego systemu kwalifikacji przyszłych lekarzy w Wielkiej Brytanii.** *Stwierdzono, że system szkolenia zawodowego przyszłych lekarzy w brytyjskich instytucjach szkolnictwa wyższego jest złożony i ma szereg odmiennych cech charakterystycznych. Istnieją różne systemy, ale podobieństwa między czterema (Anglia, Szkocja, Walia i Irlandia Północna) są większe niż ich różnice, więc możemy mówić o „brytyjskim systemie szkolnictwa wyższego", jednak ma on pewne różnice. Istotną różnicą w systemie szkolnictwa wyższego Wielkiej Brytanii jest obecny dokument „Kodeks Jakości dla edukacji wyższej" (Kodeks jakości), który stanowi punkt odniesienia dla wszystkich brytyjskich instytucji szkolnictwa wyższego. Kodeks jakości dokładnie określa podstawowe cechy pracy instytucji szkolnictwa wyższego. Kodeks jakości obejmuje wszystkie cztery kraje w Wielkiej Brytanii (Anglia, Irlandia Północna, Szkocja i Walia) oraz brytyjskie instytucje szkolnictwa wyższego działające na arenie międzynarodowej. On broni interesów wszystkich studentów, bez względu na to, gdzie studiują, niezależnie od tego, czy uczą się w pełnym wymiarze godzin, czy są maturzystami, licencjatami czy studentami studiów podyplomowych. Ważną cechą są krajowe ramy kwalifikacyjne, które są formalnymi strukturami zatwierdzonymi przez kraje w celu określenia ich systemów kwalifikacyjnych. Ogólnie określają one hierarchię poziomów kwalifikacyjnych w porządku rosnącym i wyznaczają podstawowe wymagania dotyczące kwalifikacji, które powinny być przyznawane na każdym z tych poziomów. Ramki wskazują, które kwalifikacje znajdują się na tym samym poziomie i wskazują, w jaki*

sposób jedna kwalifikacja może prowadzić do udzielenia innej na tym samym lub wyższym poziomie. Opisują one ciągłość uczenia się, która pozwala na umieszczenie wszelkich nowych kwalifikacji w systemie edukacyjnym. Przyznawanie poziomów kwalifikacjom pomaga w dokładnym i konsekwentnym opisywaniu i marketingu kwalifikacji przez tych, którzy ich udzielają. Krajowe ramy kwalifikacyjne stanowią kontekst dla połączenia, przeglądu i rozwoju kwalifikacji. Stanowią one narzędzie zarówno dla zpewnienia progu krajowych standardów akademickich, jak i dla porównywania kwalifikacji na arenie międzynarodowej (co ułatwia mobilność studentów). Ważnym elementem systemu jest stały monitoring i diagnostyka poziomu zgodności z wymaganiami edukacyjnymi.

Słowa kluczowe: *edukacja współczesna, krajowa kwalifikacja przyszłych lekarzy, edukacja medyczna Wielkiej Brytanii.*

АКІМОВА О.В., ПУСТОВІТ Г.П., МАГРЛАМОВА К.Г. **Загальні підходи до національної системи кваліфікацій майбутніх лікарів у Великій Британії.** *Досліджено, що система професійної підготовки майбутніх лікарів у вищих медичних навчальних закладах Великої Британії є складною і має ряд відмінних характеристик. Існують різні системи але подібність серед чотирьох (Англії, Шотландії, Уельсу та Північної Ірландії) є більшою, ніж їх відмінності, тому можна говорити про «систему вищої освіти у Великій Британії», однак їй притаманні певні відмінності. Суттєвою відмінністю у системі вищої медичної освіти Великої Британії є діючий документ «Кодекс якості вищої освіти» (Кодекс якості), котрий є орієнтиром для всіх вищих навчальних закладів Великої Британії. Кодекс якості чітко окреслює змістові характеристики роботи вищих навчальних закладів. Кодекс якості охоплює всі чотири країни Великої Британії (Англія, Північна Ірландія, Шотландія та Уельс) та заклади вищої освіти Великої Британії, що діють на міжнародному рівні. Він захищає інтереси всіх студентів, незалежно від того, де вони навчаються, чи вони є на повній формі навчання, абітурієнти, бакалаври або аспіранти. Важливою особливістю є наявність національних кваліфікаційних рамок, що є формальними структурами, які затверджені країнами для визначення їх кваліфікаційних систем. В загальному вони визначають ієрархію кваліфікаційних рівнів у зростаючому порядку та встановлюють основні вимоги до кваліфікацій, що повинні бути присуджені на кожному з цих рівнів. Рамки показують, які кваліфікації знаходяться на одному рівні та вказують на те, як одна кваліфікація може призвести до надання іншої на тому ж, або вищому рівні. Вони описують континуум навчання, що дозволяє помісти-*

ти будь-які нові кваліфікації в освітню систему. Присудження рівнів кваліфікаціям сприяє точному та послідовному опису та маркетингу кваліфікацій тими, хто їх надає. Національні кваліфікаційні рамки надають контекст поєднанню, огляду та розвитку кваліфікацій. Вони є інструментом як для забезпечення порогу національних академічних стандартів, так і для здійснення правильних порівнянь кваліфікацій на міжнародному рівні (тим самим полегшуючи мобільність студентів). Важливим елементом системи є постійний моніторинг та діагностика рівня відповідності освітнім вимогам.

Ключові слова: *сучасна освіта, національна кваліфікація майбутніх лікарів, медична освіта Великобританії.*

АКИМОВА Е.В., ПУСТОВИТ Г.П., МАГРАМОВА К.Г. **Общие подходы к национальной системе квалификаций будущих врачей в Великобритании.** *Доказано, что система профессиональной подготовки будущих врачей в высших медицинских учебных заведениях Великобритании является сложной и имеет ряд отличительных характеристик. Сходство систем четырех стран королевства больше, чем их различия, поэтому можно говорить о «системе высшего образования в Великобритании», однако им присущи и определенные различия. Существенным отличием в системе высшего медицинского образования Великобритании есть действующий документ Кодекс качества высшего образования, который является ориентиром для всех высших учебных заведений. Он защищает интересы всех студентов, независимо от того, где они учатся и кто они - абитуриенты, бакалавры или аспиранты. Важной особенностью есть наличие национальных квалификационных рамок - формальных требований, утвержденных странами для определения их квалификационных систем. В общем они определяют иерархию квалификационных уровней в возрастающем порядке и устанавливают основные требования к квалификациям, которые должны быть присуждены на каждом из этих уровней. Рамки показывают, какие квалификации находятся на одном уровне и указывают на то, как одна квалификация может привести к получению другой на том же или более высоком уровне. Они описывают континуум обучения, позволяют поместить любые новые квалификации в образовательную систему. Присуждение уровней квалификаций способствует точному и последовательному описанию и маркетингу теми, кто их предоставляет. Национальные квалификационные рамки предоставляют контекст сочетанию, осмотру и развитию квалификаций. Они есть важным инструментом как*

для обеспечения порога национальных академических стандартов, так и для осуществления правильных сравнений квалификаций на международном уровне (тем самым облегчая мобильность студентов). Важным элементом системы является постоянный мониторинг и диагностика уровня соответствия образовательным требованиям.
Ключевые слова: *современное образование, национальная квалификация будущих врачей, медицинское образование Великобритании.*

AKIMOVA O.V., PUSTOVIT G.P., MAGRALAMOVA K.G. **General approaches to the UK national qualifications system for future doctors.** *It is explored that the system of professional training of future doctors in British of higher educational institutions is complex and has a number of distinctive characteristics. There are different systems. And the similarity among the four (England, Scotland, Wales and Northern Ireland.) is greater than their differences, so you can talk about the "UK higher education system", but it has some differences. The essential difference in the UK's higher education system is the current document, the Code of Higher Education Quality, which is unique for all UK higher education institutions. It protects the interests of all students, regardless of where they are studying, whether they are in full form of education, entrants, bachelors or postgraduate students. An important feature is the availability of national qualifications frameworks, which are formal structures approved by countries to determine their qualifications systems. In general, they define the hierarchy of qualification levels in an increasing order and establish the basic requirements for the qualifications that should be awarded at each of these levels. The frameworks indicate which qualifications are at the same level and indicate how one qualification can lead to another at the same or higher level. They describe the continuum of learning, which allows you to put any new qualifications into the educational system. Awarding qualifications levels helps to accurately and consistently describe and market qualifications by those who provide them. The national qualifications framework provides a context for combining, reviewing and developing qualifications. They are both a tool for ensuring the threshold of national academic standards and for conducting proper comparisons of qualifications at the international level (thereby facilitating student mobility). An important element of the system is constantly monitoring and diagnostics of the level of compliance with educational requirements.*
Keywords: *modern education, national qualifications of future doctors, medical education of Great Britain.*